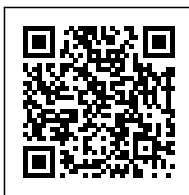

CHỮ HIẾU NGÀY NAY

CHỮ HIẾU NGÀY NAY

Đã đến lúc tất cả mọi người cũng nên suy nghĩ và bắt tay hành động làm sao để phục hồi lại nền tảng **hiếu** đạo trong xã hội bây giờ; không thể để truyền thống của một dân tộc có bề dày lịch sử hơn 4000 năm văn hiến được xây dựng từ xương máu ông cha lại dễ dàng bị thiên biến, ảnh hưởng theo những trào lưu đã, đang và sẽ chảy vào từ bên ngoài. Cũng đã đến lúc cần hướng sâu vào đạo Phật, một đạo “hiếu” rất tương đồng với đạo lý “uống nước nhớ nguồn” của dân tộc Việt.

Tác giả: **Thích Tuệ Minh** - *[Phật học Từ Quang số 2](#)*

Trong truyền thống văn hóa Á Đông nói chung, Việt Nam nói riêng, chữ hiếu có ý nghĩa đạo đức, là thước đo giá trị phẩm chất căn bản của con người. Cho nên, hiếu cũng là Đạo. Đạo hiếu xuyên suốt trong mọi phong tục của nhân dân ta, và giá trị của chữ hiếu lại không phải được định vị riêng bởi phạm trù vật chất hay phạm trù tinh thần, nhất là đối với ngày nay, chữ hiếu đã khác xưa nhiều lắm. Sự khác biệt này lại ở ngay chính những con người luôn được xem là “thế giới ngày mai”.

Ảnh: St

Mạnh phần xác, yếu phần hồn

Đã có rất nhiều ý kiến, nhiều bài viết của những người làm con chia sẻ xung quanh vấn đề chữ hiếu bây giờ. Đa phần họ đều cho rằng khi lập gia đình rồi thì vợ chồng cần nên ở riêng để tránh những đụng chạm không đáng có đối với cha mẹ, nhất là người già lại thường hay khó tính, khắt khe; trong khi đó, người trẻ thì muốn tung tăng chạy nhảy, không muốn buộc ràng, gò bó.

Còn chuyện bảo hiểm thì hàng tháng cứ đều đặn gửi tiền cho cha mẹ, lâu lâu nhớ thì về thăm, những dịp lễ quan trọng thì quà cáp, thậm chí bây giờ rất tiện lợi, quà cáp có thể nhờ cả công ty dịch vụ đưa giùm; cha mẹ ốm đau bệnh hoạn thì nhờ (thuê) người chăm sóc, có khi còn chu đáo hơn, đâu cứ phải sống chung với cha mẹ mới là có hiếu, mới là chăm sóc cha mẹ. Việc thìa cơm, múng sữa mỗi khi cha mẹ về già là xưa như trái đất.

Ngay cả hiện nay, nếu cần thiết đưa cha mẹ vào viện dưỡng lão để có người chăm sóc thường xuyên, cũng xem là cách báo hiếu mà.

Quả thật, bây giờ báo hiếu cũng có đến năm bảy đường! Khi mà thời đại chúng ta đang sống, được xem là thời đại của tin học, công nghệ thông tin bùng nổ như thác lũ, các nền văn hóa khác nhau hội nhập, các nguồn thông tin kết nối ồ ạt nhưng không được xử lý kiểm tra, chọn lọc...khiến xuất hiện rất nhiều thái độ, suy nghĩ trái chiều theo hướng lánh xa những giá trị truyền thống mà hàng ngàn năm ông cha ta đã gây dựng.

Theo truyền thống của Việt Nam, gia đình chính là một tổ ấm, nơi đó có ông bà, cha mẹ, anh chị em sống hòa thuận, yêu thương, đùm bọc lẫn nhau trong tình thân ái huyết thống. Một gia đình có thể tam Đại, tứ Đại hay ngũ Đại đồng đường mà vẫn cùng sống hòa ái bên nhau. Mỗi thành viên trong gia đình, chính là một sợi dây kết nối nên mạch nguồn bền vững của gia đình.

Vì lẽ đó, xã hội được xem như là một cơ thể lớn, gia đình là bộ phận trong cơ thể và từng cá nhân trong gia đình là những tế bào nhỏ tạo thành những bộ phận ấy. Cho nên, mọi người mà yêu thương đoàn kết tốt đẹp thì gia đình trong ấm ngoài êm, xã hội mạnh giàu; bằng ngược lại, cái cơ thể xã hội này sẽ bị chính những tế bào hư xấu đó làm cho đau nhức, khổ sở, và băng hoại.

Xác tương xứng hồn

Ảnh: St

Theo Phật giáo, trong Kinh Tương Ưng Bộ II, đức Thế Tôn từng dạy “*này các Tỷ-kheo, không dễ gì tìm thấy một chúng sinh chưa từng là cha, là mẹ, là anh, là chị, là con trai, là con gái của các Thầy trong bước đường dài của sự tái sinh*”.

Qua lời dạy này, chúng ta rút ra được ý nghĩa như sau: Tất cả mọi người sống trong cuộc đời này đều có huyết thống với nhau, không chỉ riêng một kiếp mà nhiều kiếp, không chỉ riêng một người mà nhiều người “*trùng trùng duyên khởi*” với nhau, tạo ra một mối tương quan bất khả phân ly.

Vì vậy, tự mỗi người phải có bổn phận và trách nhiệm đối với những người xung quanh, trên và trước nhất là những người thân của mình. Bổn phận làm con phải biết làm gì để hiếu thảo cha mẹ và trách nhiệm làm cha mẹ cũng phải biết làm sao để dạy con nên người. Trong Kinh Thiện Sanh, đức Phật dạy người làm con phụng dưỡng cha mẹ phải nhớ năm điều:

- 1- Hết lòng hiếu kính, chăm nom thăm viếng, thường khiến cha mẹ vui lòng.
- 2- Mỗi ngày dậy sớm, sắp xếp việc nhà, việc cơm nước, luôn giữ theo nếp nhà cần kiệm.
- 3- Thay cha mẹ làm mọi việc nặng nhọc.
- 4- Luôn nhớ nghĩ đến công ơn cha mẹ.
- 5- Khi cha mẹ có bệnh tật phải hết lòng lo lắng, tìm thầy thuốc chữa trị.

Cha mẹ đối với con cũng có năm điều:

- 1- Dạy con bỏ điều ác, làm điều lành.
- 2- Dạy con thương gần gũi những người hiếu biết.
- 3- Dạy con chuyên cần, chú trọng việc học hỏi.
- 4- Khi đến tuổi thì lo việc dựng vợ gả chồng.
- 5- Chia phần tài sản trong gia đình cho con.

Ảnh: St

Nếu thực hiện tốt những việc nêu trên, chúng ta có thể chắc chắn một điều, lúc bấy giờ phần hồn tức là cái cốt lõi của đạo hiếu sẽ được giải quyết. Khi ai cũng sống trân trọng, yêu thương nhau thì đâu có cảnh cha mẹ làm tổn thương con cái và con cái nào đâu ngược nết cha.

Đã đến lúc tất cả mọi người cũng nên suy nghĩ và bắt tay hành động làm sao để phục hồi lại nền tảng hiếu đạo trong xã hội bây giờ; không thể để truyền thống của một dân tộc có bề dày lịch sử hơn 4000 năm văn hiến được xây dựng từ xương máu ông cha lại dễ dàng bị thiên biến, ảnh hưởng theo những trào lưu đã, đang và sẽ chảy vào từ bên ngoài. Cũng đã đến lúc cần hướng sâu vào đạo Phật, một đạo “hiếu” rất tương đồng với đạo lý “uống nước nhớ nguồn” của dân tộc Việt.

Những dòng chữ này được viết trong mùa

Vu Lan báo hiếu của nhà Phật, xin gửi nơi đây lời chúc đến tất cả mọi người: những người làm con luôn được sống chan hòa trong tình yêu thương của hai đấng sinh thành. Và hãy luôn nhớ đến nhân quả không sai, khi giọt nước trước rơi xuống từ trên mái nhà thế nào thì giọt nước sau cũng rơi như thế không khác; để rồi nhìn nhận lại việc mình đối với cha mẹ ra sao thì sau này chúng ta cũng được con cái đối xử tương thích như thế.

Xin hãy nhớ cho!

Tác giả: **Thích Tuệ Minh** - *Phật học Từ Quang số 2*